

ปราศทานิถภัตการประจันตธานันสิทธิมมนุษยชนแห่งชาตใญภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ครังที่ ๑๖, ๖-๘ กันยายน ๒๕๕๕ กรุงเทพฯ
Opening Remarks at the 16th Annual Meeting and Biennial Conference of the Asia-Pacific Forum of National Human Rights Institutions, 6-8 September 2011, Bangkok

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
ความเท่าเทียม และการพัฒนา
Human Dignity,
Equality and
Development

ศาสตราจารย์ประเวศ วะสี ประธานมูลนิธิสธารณสุขแห่งชาติ
Professor Prawase Wasi, Chairman of the National Health Foundation

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเท่าเทียม และการพัฒนา

Human Dignity, Equality and Development

ศาสตราจารย์ประเวศ วะสี
Professor Prawase Wasi

ปาฐกถาเปิด การประชุมสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ครั้งที่ ๑๖
กันยายน ๒๕๕๔

Opening Remarks

at the 16th Annual Meeting and Biennial Conference of the Asia-Pacific Forum of National
Human Rights Institutions, September 2011

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
ความเท่าเทียม และการพัฒนา
Human Dignity, Equality and Development

เลขมาตรฐานสากล ๙๗๘-๖๑๖-๙๑๒๑๖-๐-๒

พิมพ์ครั้งแรก เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๕

ที่ปรึกษา	นพ.ชูชัย ศุภวงศ์
บรรณาธิการ	อัจฉรา ฉายากุล
แปล	หรรษา บุญรัตน์
ประสานงาน	กัญญารัตน์ ลบเมฆ
รูปเล่ม	วัฒนสินธุ์ สุวรรตานนท์
จัดพิมพ์เผยแพร่โดย	มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (มสช.) ภายใต้ชุดโครงการพัฒนาการมีส่วนร่วม ในการกำหนดนโยบายสาธารณะด้านสิทธิ ที่เชื่อมโยงกับสุขภาพ
สนับสนุนโดย	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

คำนำ

ในโอกาสที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะกรรมการบริหารประจำปีและการประชุมใหญ่ทุก ๒ ปีของสถาบันสิทธิมนุษยชนในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ครั้งที่ ๑๖ ระหว่างวันที่ ๖-๘ กันยายน ๒๕๕๔ ณ โรงแรมแชงกรีลา กรุงเทพมหานคร ทางสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยความร่วมมือและสนับสนุนของมูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (มสช.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้จัดให้มีปาฐกถาเปิด (opening remarks) เรื่อง สิทธิมนุษยชน : ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเท่าเทียมและการพัฒนาโดย ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประเวศ วะสี ประธานกรรมการมูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ

เป็นที่ทราบกันดีว่า ศาสตราจารย์ประเวศ วะสี หลีกเลี่ยงในการแสดงปาฐกถาในที่ประชุมนานาชาติมาโดยตลอด ทั้งนี้เพราะต้องการทุ่มเทเวลาที่มีอยู่ทั้งหมดให้กับการปฏิรูปสังคมไทย จึงนับว่าที่ประชุมครั้งนี้ได้รับเกียรติอย่างสูงจากท่าน

ในปาฐกถาเรื่อง สิทธิมนุษยชน : ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเท่าเทียมและการพัฒนา ศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี ได้เน้นย้ำว่า เราไม่สามารถมองเรื่องสิทธิมนุษยชนแยกส่วนหรือสิทธิมนุษยชนไม่ได้ดำรงอยู่อย่างโดดเดี่ยว หากแต่มีองค์ประกอบอย่างน้อย ๕ ประการด้วยกัน ได้แก่ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาค (ทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจ) ความเป็นประชาสังคม (civility) และจิตสำนึกใหม่ (new consciousness) องค์ประกอบทั้ง ๕ ประการ เชื่อมโยงกันเป็นระบบสิทธิมนุษยชน ท่านชี้ให้เห็นว่า การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นศูนย์กลางของสิทธิมนุษยชน ความเสมอภาค ประชาธิปไตยและความเป็นประชาสังคม (civility) การไม่เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ทำให้เกิดอคติและนำไปสู่การละเมิดสิทธิต่าง ๆ เราไม่สามารถขจัดอคติเหล่านี้ได้ภายใต้จิตสำนึกแบบเดิมที่คับแคบ แต่ต้องการจิตสำนึกใหม่ที่ก้าวข้ามอคติเหล่านี้ โดยอ้างถึงคำกล่าวของไอน์สไตน์ว่า “เราต้องมีวิธีคิดใหม่แบบที่พลิกหน้ามือเป็นหลังมือ หากมนุษยชาติจะยังอยู่รอดต่อไป” จิตสำนึกใหม่จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งยวดในระบบสิทธิมนุษยชน

นอกจากนี้ยังได้อ้างถึงการศึกษาของวิลคินสันและพิกเก็ตต์ ที่ได้แสดงความสัมพันธ์ของความเหลื่อมล้ำของรายได้ (ความไม่เสมอภาค) กับปัญหาสุขภาพและปัญหาสังคมซึ่งได้แก่การมีอายุยืนยาว อัตราการตายของเด็ก สุขภาพจิต การตั้งครภ์ของวัยรุ่น โรคอ้วน การฆาตกรรม ความรุนแรงและการมีความไว้วางใจในระดับที่ต่ำ ท่านได้ยกตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมว่า แม้แต่สหราชอาณาจักร

และสหรัฐอเมริกาซึ่งเชื่อกันว่าเป็นประเทศที่เป็นแบบอย่างของ
ประชาธิปไตยโดยเสรีนั้น ยังไม่เพียงพอที่จะประกันความเสมอภาค
ประชาธิปไตยทางการเมืองในลักษณะที่บุคคลหนึ่งคนมีคะแนน
เสียงหนึ่งเสียงเพียงอย่างเดียว ไม่ได้ทำให้เกิดความเท่าเทียมทาง
เศรษฐกิจและสังคมโดยอัตโนมัติ ประชาธิปไตยที่มีเพียงรูปแบบ
โดยไม่มีสาระจึงใช้ไม่ได้ผล หากไม่มีประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจ
ท่านเสนอให้พิจารณาเรื่องประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจอย่างจริงจัง

หากได้อ่านปาฐกถาอย่างครบถ้วนจะทำให้เห็นความเชื่อมโยง
ขององค์ประกอบ ๕ ประการเป็นระบบสิทธิมนุษยชนและจะเกิด
ประโยชน์อย่างยิ่งหากนำไปสู่การวางยุทธศาสตร์ การกำหนดกลไก
กระบวนการ ตลอดจนการวางโครงสร้างการดำเนินงานด้านสิทธิ
มนุษยชนในสังคมไทยให้เกิดการเชื่อมโยงหรือบูรณาการองค์ประกอบ
ทั้ง ๕ ส่วนเข้าด้วยกัน สันติสุขจะบังเกิดขึ้นจากการพัฒนาระบบ
สิทธิมนุษยชนที่บูรณาการเข้าด้วยกันนี้

ขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ประเวศ วะสี มา ณ โอกาสนี้
อีกครั้งหนึ่ง

นายแพทย์ชูชัย ศุภวงค์

กรรมการมูลนิธิสภานาถราชูแห่งชาติ

เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กันยายน ๒๕๕๔

INTRODUCTION*

When the National Human Rights Commission of Thailand (NHRCT) hosted the 16th Annual Meeting and the Biennial Conference of the Asia Pacific Forum of National Human Rights Institutions (APF) during 6-8 September 2011 at Shangri-la Hotel, Bangkok, the Office of the NHRCT, in cooperation with the National Health Foundation and the Thai Health Promotion Foundation, had jointly arranged for Professor Dr. Prawase Wasi, Chairman of the National Health Foundation, to deliver his opening remarks on “Rights, Dignity and Equality of Mankind.”

It is generally known that Professor Dr. Prawase Wasi always declines an invitation to give a speech at an international conference for he wants to devote his time for national reform. The fact that he agreed to speak at the 16th APF Annual Meeting and the Biennial Conference was thus a great honour for the organizers as well as all participants.

In his opening remarks on “Rights, Dignity and Equality of Mankind,” Professor Dr. Prawase Wasi emphasized that human rights could not be considered separately or in isolation with other issues.

---

* Translated by Hansa Boonrat

There are at least five elements which are inter-related and form a human rights system, namely human dignity, human rights, equality (political, social and economic), civility and new consciousness. He pointed out that the respect for human dignity lied at the heart of human rights, equality, democracy and civility. Without due respect for human rights, human beings will have prejudices, leading to various forms of human rights violation. These prejudices cannot be eliminated by the old and narrow consciousness. Consequently, a new consciousness which transcends all these prejudices are necessary. He quoted Einstein as saying: "We shall need a radically new manner of thinking if mankind is to survive." A new consciousness was thus the critical element in the human rights system.

Professor Dr. Prawase also referred to the study of Wilkinson and Pickett which showed the relationship between income disparity (inequality) and social and health problems, i.e. longevity, child mortality rate, mental health, teenage pregnancies, obesity, homicides, violence and low level of trust. He cited the United Kingdom and the United States of America as concrete examples of this phenomenon. Both countries were regarded as prototypes of liberal democracies; yet they showed that democracy alone could not guarantee equality. Democracy in the political sphere whereby one person has one vote did not automatically bring about economic and social equality. Democracy that existed only in form but not in essence, and a democratic rule without democracy in economic matters, would not work. He, therefore, proposed that democracy in economic sphere be examined seriously.

When the reader goes through Professor Dr. Prawase's opening remarks, he or she will see the inter-relatedness of the five elements that make up the human rights system. Should this concept be taken into account in the formulation of strategy and the design of mechanisms,

process including structure for the works of human rights in Thai society in a way that the five elements are integrated, peace can be achieved through the development of such integrated human rights system.

On this occasion, I would like to express, once again, my appreciation to Professor Dr. Prawase Wasi for kindly delivering his opening remarks at the 16th APF Annual Meeting.

Dr. Choochai Supawongse, M.D.
Member of the National Health Foundation Board
Secretary-General of the National Human Rights
Commission of Thailand
September 2011

ปาฐกถาเปิดการประชุม

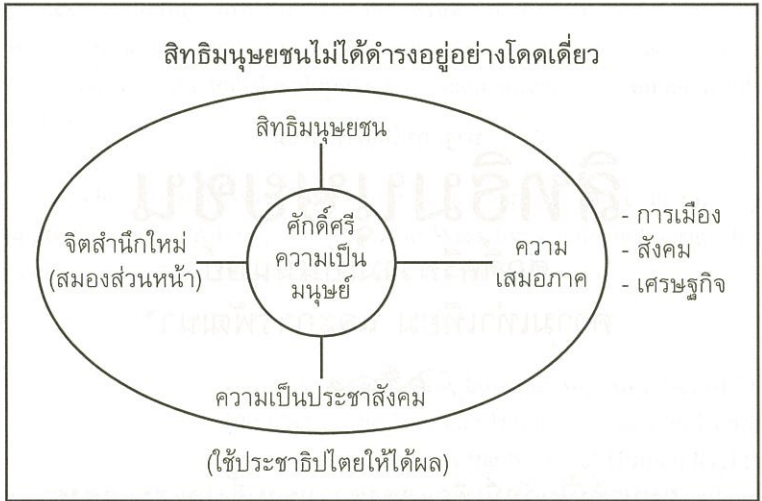
สิทธิมนุษยชน

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
ความเท่าเทียม และการพัฒนา*

ผมมาที่นี่ในวันนี้เพื่อแสดงความซาบซึ้งใจและแสดงความขอบคุณต่อท่านทั้งหลายในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกที่ได้อุทิศตนเพื่อส่งเสริมสิทธิมนุษยชน การจรรโลงไว้ซึ่งสิทธิมนุษยชนเป็นภารกิจที่สูงส่งแต่ต้องประสบกับความยากลำบากอย่างยิ่ง การละเมิดสิทธิมนุษยชนในรูปแบบต่างๆ เกิดขึ้นอยู่ทั่วโลก มนุษยชาติใช้ชีวิตส่วนใหญ่ในการเผชิญกับความยากจน ความกลัว ความอดอยาก หิวโหย อคติ ความขัดแย้ง ความรุนแรง สงครามและการแสวงประโยชน์ด้วยวิธีการต่างๆ ไม่ว่าจะอยู่ในประเทศกำลังพัฒนาหรือในประเทศที่พัฒนาแล้ว สาเหตุของปัญหามาจากทั้งปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเชิงโครงสร้าง เราไม่สามารถมองเรื่องสิทธิมนุษยชนแยกส่วน สิทธิมนุษยชนมีองค์ประกอบอย่างน้อย ๕ ประการด้วยกัน ดังปรากฏตามรูปที่ ๑

* แปลภาษาไทยโดย ھرรษา บุญรัตน์

รูปที่ ๑ องค์ประกอบ ๕ ประการของระบบสิทธิมนุษยชนที่มีความเชื่อมโยงกัน

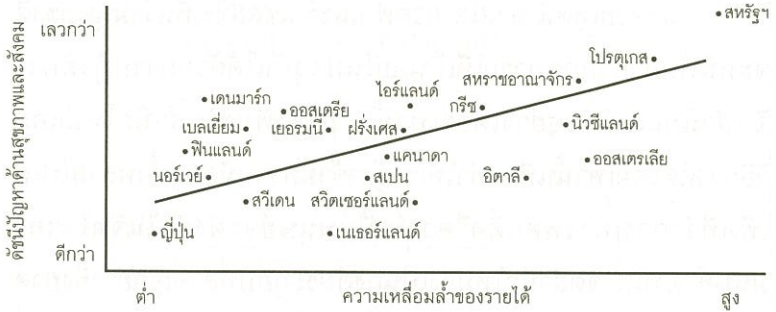
การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นศูนย์กลางของสิทธิมนุษยชน ความเสมอภาค ประชาธิปไตย และความเป็นประชาสังคม การไม่เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ทำให้เกิดอคติและนำไปสู่การละเมิดต่างๆ อคติเป็นสิ่งที่ฝังรากลึก เกือบจะเป็นเหมือนการถ่ายทอดทางพันธุกรรม อคติมีทั้งอคติต่อวัย เพศ สีผิว เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ศาสนาและความเชื่อ สถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ฯลฯ เราไม่สามารถขจัดอคติเหล่านี้ภายใต้จิตสำนึกแบบเดิมที่คับแคบ แต่เราต้องการจิตสำนึกใหม่ที่ก้าวข้ามอคติเหล่านี้

ด้วยเหตุนี้ ไอน์สไตน์จึงกล่าวว่า “เราต้องมีวิธีคิดใหม่แบบที่พลิกจากหน้ามือเป็นหลังมือหากมนุษยชาติจะยังอยู่รอดต่อไป”

และด้วยเหตุนี้ ลาสโล กรอฟ และริสเชลล์จึงเห็นว่ามนุษยชาติ จะหนีพ้นจากวิกฤตการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันได้ด้วยการปฏิวัติทาง จิตสำนึกแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น มีแต่เพียงจิตสำนึกใหม่และ วิธีการคิดใหม่เท่านั้นที่จะทำให้เราก้าวข้ามความมืดมิดทั้งหลายไปได้ เพื่อที่ว่า การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จะฝังลึกในจิตใจของ มนุษย์ ดังนั้น จิตสำนึกใหม่จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งยวด ในระบบสิทธิมนุษยชนดังที่ได้แสดงในรูปที่ ๑

เมื่อเร็ว ๆ นี้ วิลคินสันและพิกเก็ตต์ได้แสดงให้เห็นถึงความ สัมพันธ์ระหว่างรายได้ ความเหลื่อมล้ำ ปัญหาสุขภาพและปัญหา สังคมดังปรากฏในรูปที่ ๒ ปัญหาด้านสุขภาพและสังคมรวมถึง การมีอายุยืนยาว อัตราการตายของเด็ก สุขภาพจิต การตั้งครภ์ของ วัยรุ่น โรควัยรุ่น การฆาตกรรม ความรุนแรง และการมีความไว้วางใจ ในระดับที่ต่ำ สหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักรเป็นประเทศที่อยู่ ปลายสุดของเส้นกราฟด้านที่มีความเหลื่อมล้ำสูง ในขณะที่ญี่ปุ่น และประเทศสแกนดิเนเวียอยู่ที่ปลายด้านตรงข้าม การลักทรัพย์ ปล้นสะดม และการยิงกันที่เกิดขึ้นที่เมืองนิวยอร์กหลังภัยพิบัติที่ เกิดจากพายุเฮอริเคนแคทรีนาเป็นภาพที่ชัดเจนอย่างเห็นได้ชัดกับ ความสงบของญี่ปุ่นหลังจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ฟูกูชิมาระเบิด เนื่องจากคลื่นสึนามิถล่ม ความไม่สงบและการใช้ความรุนแรงที่ เกิดขึ้นในสหราชอาณาจักรเมื่อเร็ว ๆ นี้เป็นสิ่งที่สามารถคาดการณ์ ได้ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อดูจากเส้นกราฟของความเหลื่อมล้ำดังที่ปรากฏ ในรูปที่ ๒

รูปที่ ๒ ความถี่ของรายได้อาจสัมพันธ์กับปัญหาด้านสุขภาพและสังคม (จากวิลคินสันและพิคเก็ตต์)

สหราชอาณาจักรและสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่เป็นแบบอย่างของประชาธิปไตยเสรี เสรีภาพส่วนบุคคลและประชาธิปไตยที่เราู้จักกันดีไม่เพียงพอที่จะประกันความเสมอภาค ความเสมอภาคทางการเมืองในลักษณะที่บุคคลหนึ่งคนมีคะแนนเสียงหนึ่งเสียงเพียงอย่างเดียวไม่ได้ทำให้เกิดความเท่าเทียมทางเศรษฐกิจและสังคมโดยอัตโนมัติ ในความเป็นจริงแล้ว ในระบบเศรษฐกิจของโลกตะวันตก ไม่มีประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจ เพราะมีผู้คนและสถาบันจำนวนมากที่เข้าควบคุมและใช้อิทธิพลในการจัดการระบบเศรษฐกิจที่ทำให้เกิดความแตกต่างของรายได้อย่างกว้างขวาง เราต้องพิจารณาเรื่องประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจอย่างจริงจัง

ประชาธิปไตยที่มีเพียงรูปแบบโดยไม่มีสาระจึงใช้ไม่ได้ผล โรเบิร์ต พัทธัมจากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษา

ว่าเหตุใดอิตาลีจึงเป็นเสมือนประเทศที่มีสองประเทศในประเทศเดียว ภาคเหนือกับภาคใต้ของอิตาลีมีความแตกต่างกัน ในขณะที่ภาคใต้ของอิตาลียังเต็มไปด้วยความยากจน ความไม่เป็นธรรม ความรุนแรง และการแสวงประโยชน์ต่าง ๆ (คำว่ามาเฟียมาจากภูมิภาคนี้) ภาคเหนือของอิตาลี เช่น ที่เมืองมิลานและทริโน กลับมีลักษณะที่ตรงกันข้าม คณะนักวิจัยพบว่าภาคใต้ของอิตาลีต่างจากภาคเหนือตรงที่ภาคใต้ขาดธรรมเนียมความเป็นประชาสังคม สังคมในอิตาลีตอนเหนือเป็นสังคมนวนราบที่ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจการบ้านเมืองอย่างเท่าเทียมกัน ในขณะที่สังคมในภาคใต้เป็นสังคมนวนดิ่งที่ชนชั้นสูงมีอำนาจมากกว่าชนชั้นล่าง พัทธน์มสรูปในหนังสือของเขาที่ชื่อ “ใช้ประชาธิปไตยให้ได้ผล” ว่า การมีความเป็นประชาสังคม (civility) เป็นสาระสำคัญของประชาธิปไตย ในหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทย เรามีประชาธิปไตยแต่ในรูปแบบแต่ขาดความเป็นประชาสังคมในประเทศเหล่านั้น ความเหลื่อมล้ำ ความไม่เป็นธรรม ความรุนแรง และการละเมิดสิทธิมนุษยชนยังมีอยู่อย่างกว้างขวาง เราจึงควรส่งเสริมธรรมเนียมปฏิบัติที่สร้างความเป็นพลเมืองในระบบสิทธิมนุษยชนด้วย สก็อตต์ เพ็ค นักจิตวิทยาผู้หนึ่งได้ตั้งชื่อหนังสือของเขาได้อย่างเหมาะสมว่า “โลกที่รอการเกิดใหม่: ความเป็นพลเมืองที่ถูกค้นพบอีกครั้ง”

ในทางชีววิทยา มนุษย์เกิดมาโดยมีศักยภาพที่จะอยู่ร่วมกันด้วยความมีศักดิ์ศรี ความเสมอภาค ความเป็นพลเมือง และสานติแห่งจิตใจ แม้ว่าในทางชีววิทยา มนุษย์จะวิวัฒนาการมาจากสัตว์ แต่

มนุษย์มีสิ่งหนึ่งที่สัตว์ไม่มี นั่นคือสมองส่วนที่เรียกว่า นีโอ-คอร์เท็กซ์ ในสมองส่วนนี้เองที่ทำให้คนมีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นมนุษย์ได้อย่างเต็มที่

สมองของมนุษย์มี ๓ ชั้น ชั้นในสุดซึ่งอยู่ส่วนหลังพัฒนามาจากสมองของสัตว์เลื้อยคลานที่ทำหน้าที่ในการเอาชีวิตรอด สมองส่วนกลางพัฒนามาจากสมองของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ทำหน้าที่ในเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึก และสมองชั้นนอกซึ่งอยู่ด้านหน้าคือนีโอคอร์เท็กซ์ซึ่งเป็นสมองของมนุษย์ ในขณะที่สมองส่วนหลัง ทำหน้าที่ในเรื่องของการเอาชีวิตรอดแบบดิบ ๆ สมองส่วนหน้าเป็นส่วนที่ทำให้มนุษย์มีศักยภาพสูงสุดในอันที่จะพัฒนาสติปัญญาความเฉลียวฉลาด ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น และการอุทิศตนเพื่อผู้อื่น กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ สมองส่วนหน้าเป็นส่วนที่ทำให้เราก้าวข้ามความมีตัวตนที่คับแคบไปสู่จิตสำนึกใหม่ ของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เมื่อเรามีจิตสำนึกใหม่ เสรีภาพ ความรัก และความสุขจะตามมา จิตใจที่มีคุณภาพใหม่เช่นนี้จะทำให้เกิดการเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และทำให้เราสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติได้โดยอัตโนมัติ

การพัฒนาของสมองมีความเกี่ยวข้องกับสภาพทางสังคม ความไม่เป็นธรรม ความรุนแรง และการแสวงประโยชน์ต่างๆ จะไปกระตุ้นสมองส่วนหลังและทำให้สมองส่วนหน้าไม่พัฒนา ในขณะที่ความเสมอภาคและความเป็นประชาสังคมจะกระตุ้นพัฒนาการของ

สมองส่วนหน้า โลกของเราได้ใช้สมองส่วนหลัง (สมองของสัตว์ เลี้ยงคลาน) มากเกินไปแล้วแม้ว่าเราจะมีสมองส่วนหน้าที่ไม่ได้ นำมาใช้ สภาพที่เป็นอยู่นี้ต้องได้รับการแก้ไขเสียใหม่ โลกต้อง เปลี่ยนวิถีทางเดินจากการใช้สมองส่วนหลังมาเป็นการพัฒนาสมอง ส่วนหน้าแทน

เมื่อมาถึงจุดนี้ เราจะเข้าใจสิ่งที่อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์เคยกล่าว ไว้ได้ดีขึ้น เขากล่าวว่า “เราต้องมีวิธีคิดใหม่แบบที่พลิกจากหน้ามือ เป็นหลังมือหากมนุษยชาติจะยังอยู่รอดต่อไป” วิธีคิดใหม่แบบที่ พลิกจากหน้ามือเป็นหลังมือไม่ใช่สิ่งอื่นใดที่น้อยไปกว่าสมองใหม่ (คือนีโอคอร์เท็กซ์ นีโอ แปลว่าใหม่) และจิตสำนึกใหม่

หัวข้อหลักของการประชุมนี้คือ “สิทธิในการพัฒนา” รูปที่ ๑ แสดงให้เห็นต้นแบบใหม่ของการพัฒนาหรือระบบสิทธิมนุษยชน ระบบดังกล่าวประกอบด้วยองค์ประกอบที่มีความเกี่ยวข้องกัน ๕ ส่วน ได้แก่ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาค ความเป็นประชาสังคม และจิตสำนึกใหม่ องค์ประกอบแต่ละส่วน ล้วนสามารถเป็นจุดเริ่มต้นที่นำไปสู่องค์ประกอบที่เหลืออีก ๔ ส่วนได้ เพื่อที่องค์ประกอบทั้ง ๕ ส่วนจะบูรณาการเข้าด้วยกันและได้รับการ พัฒนาต่อไป สันติสุขจะเป็นผลที่เกิดจากการพัฒนาระบบสิทธิ มนุษยชนที่บูรณาการเข้าด้วยกันนี้ สันติสุขจะช่วยเยียวยาโลกของเรา ให้หายจากความเจ็บไข้ได้

โลกของเรากำลังป่วยหนักและต้องการได้รับการรักษา ผมเชื่อมั่นว่าท่านทั้งหลายที่เป็นผู้ส่งเสริมสิทธิมนุษยชนที่รวมกันอยู่ในที่ประชุมแห่งนี้ ต่างมีความปรารถนาในส่วนลึกของหัวใจที่จะรักษาโลกของเราด้วยสิทธิมนุษยชนเพื่อการพัฒนา ผมขอให้ภารกิจของท่านเป็นแรงบันดาลใจสำหรับมนุษยชาติทั่วโลกในอันที่จะทำงานร่วมกันเพื่อสร้างอารยธรรมใหม่ที่ผู้คนจะสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีศักดิ์ศรี มีความเสมอภาค มีความเป็นประชาสังคม และมีจิตสำนึกที่ขยายวงกว้างออกไปที่เห็นว่ามนุษยชนชาติมีความเป็นหนึ่งเดียวกัน

ขอให้งานด้านสิทธิมนุษยชนของท่านช่วยรักษาโลกของเราไว้

ขอบคุณ

Rights, Dignity and Equality of Mankind

Professor Prawase Wasi, M.D.

Chairman of the National Health Foundation

I came here this morning to express my appreciation and gratitude for the dedication of human right advocates around Asia and Pacific region. Human rights upholding is a noble course, but it faces extreme difficulties. Human rights violation in various forms is very rampant around the world. A great part of humanity live lives full of ill health, poverty, fear, hungry, prejudices, conflicts, violence, wars and abuses in numerous ways, both in developing and developed countries. The causes are both individualistic and systematic. Human rights cannot be looked at in isolation. At least 5 components are inter-related as shown in Figure 1.

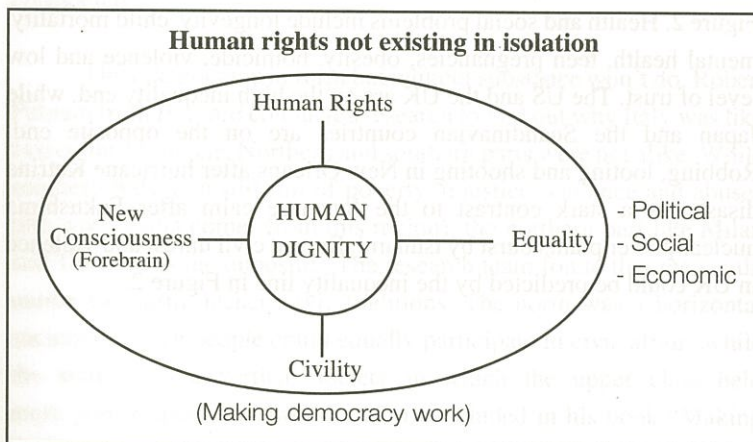

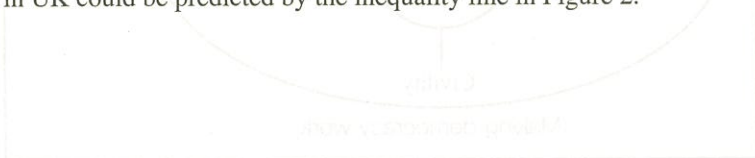
Figure 1: Five inter-related components in the human rights system

Respect of human dignity is central to human rights, equality, democracy and civility. The lack of respect for human dignity leads to prejudices and abuses. Prejudices are deep rooted, almost hereditary like, against ages, gender, skin colours, ethnics, races, religions and beliefs, economic, social and educational status, etc. It is not possible to get rid of these prejudices within the old and narrow consciousness. It needs new consciousness to transcend these prejudices.

This is why Einstein said “We shall need a radically new manner of thinking if mankind is to survive.”

And why Laslo, Grof and Russell thought humanity could escape the present crisis only through consciousness revolution. Only new consciousness and new manner of thinking can make prejudices transcendence possible. So that respect for human dignity is ingrained in human mind. Thus new consciousness is a crucial component of the composite human rights system as shown in Figure 1.

Recently, Wilkinson and Pickett have shown tight correlation between income inequality and health and social problems as shown in Figure 2. Health and social problems include longevity, child mortality, mental health, teen pregnancies, obesity, homicide, violence and low level of trust. The US and the UK are on the high inequality end, while Japan and the Scandinavian countries are on the opposite end. Robbing, looting and shooting in New Orleans after hurricane Katrina disaster is a stark contrast to the Japanese calm after Fukushima nuclear power plants burst by tsunami. Recent civil unrest and violence in UK could be predicted by the inequality line in Figure 2.

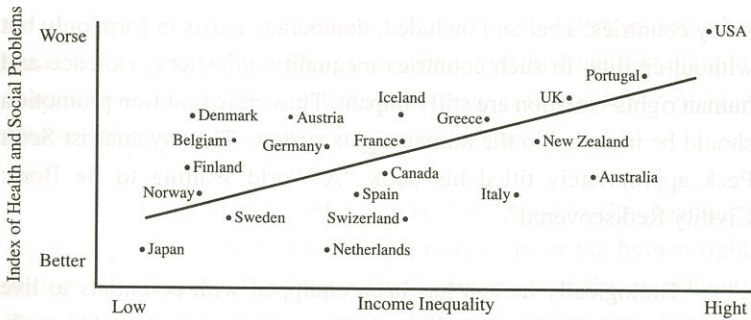

Figure 2: Income inequality vs index of health and social problems
(from Wilkinson and Pickett)

UK and the US are the model countries for liberal democracies. Personal freedom and democracy as we know it are not adequate to guarantee equality. Political equality in terms of one man-one vote alone does not automatically bring about social and economic equality. In reality, in the prevailing economic system in the West there is no economic democracy. It is because a great minority of people and institutions control and manipulate economic system which leads to vast income inequality. Economic democracy must be seriously considered.

Only democracy in form but without substance won't do. Robert Putnam from Harvard conducted research to find out why Italy was like two countries in one. Northern and southern parts were not alike. While southern Italy was still full of poverty, injustice, violence and abuses (the word mafia comes from this region), the northern part like Milan and Torino was the opposite. The research team found that the south, unlike the north, lacked civic traditions. The north was a horizontal society in which people could equally participate in civic affairs while the south was a vertical society in which the upper class held more power upon the lower. Putnam concluded in his book "Making Democracy Work" that civility was the substance of democracy. In

many countries, Thailand included, democracy exists in form only but without civility. In such countries inequality, injustices, violence and human rights violation are still rampant. Thus civic tradition promotion should be included in the human rights system. The psychiatrist Scott Peck appropriately titled his book “A World Waiting to Be Born: Civility Rediscovered”.

Biologically human has been equipped with potentials to live together with dignity, equality, civility and equanimity. Although, biologically man is derived from animals, it has one thing which is absent in animals. That is the new brain or the neo-cortex. In the neo-cortex lays the potential of man to be fully human.

Human brain consists of 3 layers. The inner most and to the back is derived from reptilian brain, functioning for survival. The middle is derived from mammalian brain, functioning in the emotion sphere. The outer and to the front is the neo-cortex or human brain. While the hindbrain functions for rude survival, the forebrain endows human with highest potential for wisdom, empathy and altruism. In other words, the forebrain is for transcending the narrow self to new consciousness of the whole. With new consciousness, freedom, love and happiness ensue. With this new quality of mind, respect for human dignity and ability for peaceful co-existence become automatic.

Brain development is related to social condition. Injustice, violence, and abuses stimulate the hindbrain at the expense of the forebrain, while equality and civility activate the forebrain development. The world has been overusing the hindbrain (Reptilian brain) in spite of availability of the dormant forebrain. This needs to be overhauled. The world should shift gear, from the back brain to the front brain development.

At this point we will appreciate more what Albert Einstein had said “We shall need a radically new manner of thinking if mankind is to survive”. Radically new manner of thinking is no less than new brain (Neo-cortex; neo = new) and new consciousness.

The theme of this conference is “The Right to Development”. Figure 1 presents a new model for development or the human rights system. It consists of 5 inter-related components: Human Dignity, Human Rights, Equality, Civility and New Consciousness. Each one could be strategic entry point which should lead to other four, so that all five are integrated and developed. Peace will be a result of this integrated human rights system development. Peace will heal the world.

The world is too sick and is in need of healing. I fully believe that the honourable human rights advocates gathering in this august meeting have, deep in your hearts, the desire to heal the world through human rights for development. May your works be the inspiration of mankind around the world to work together to bring new civilization that people can live with dignity, equality, civility with expanded consciousness that all humanity is one.

May your works on human rights heal the world.

Thank you.